

Smittebeskyttelse

Kvægfagdyrlæge Betina Tvistholm & Malene Budde SEGES
Innovation

7. Oktober 2025

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

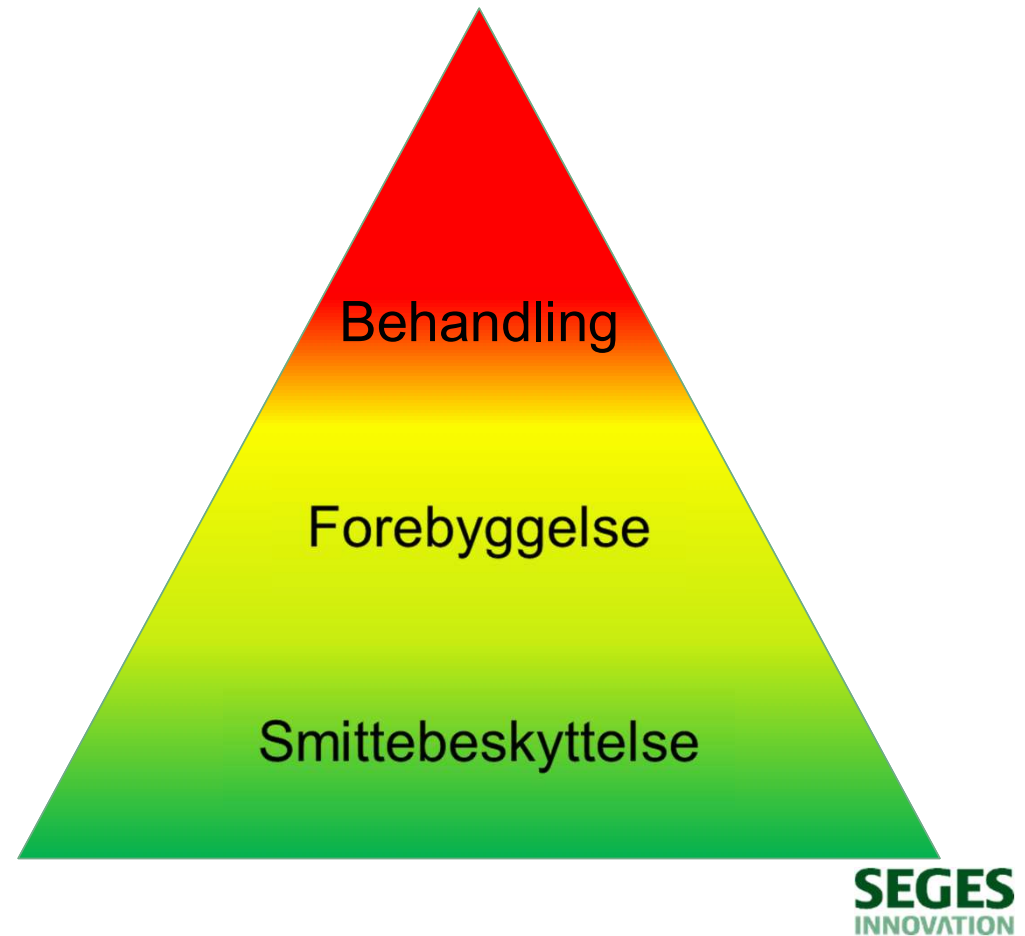

Lave en lille leg

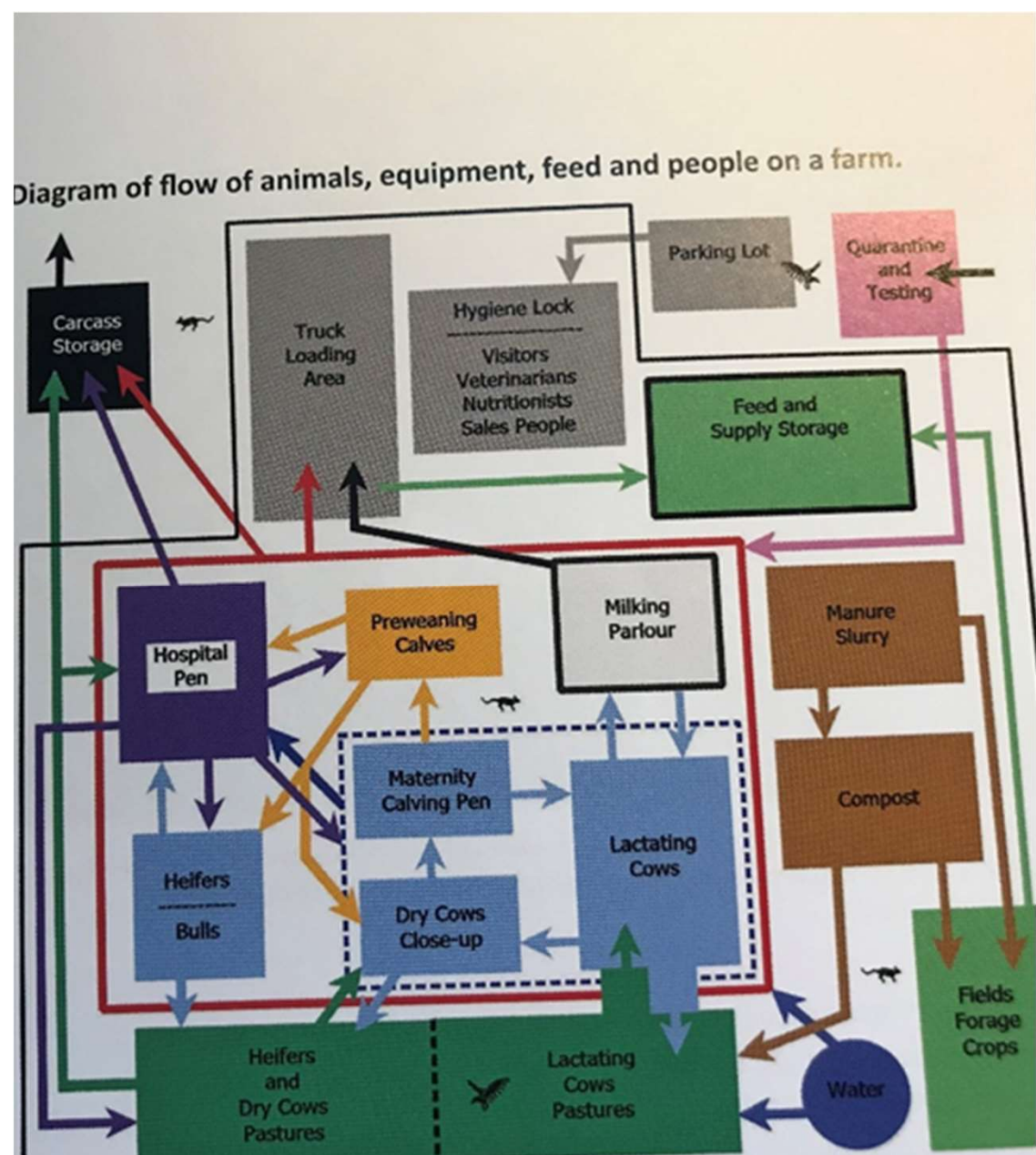
Hvorfor er smittebeskyttelse vigtig?

- Formålet er at producere sunde dyr med respekt for dyrevelfærd
- Smittebeskyttelse er kombinationen af alle mulige tiltag for at nedsætte risikoen for at få bakterier og virus ind i besætningen, og at de spredes

Animal Health Law – Dyresundhedsloven – 2016/429

- Krav til smittebeskyttelse (biosikring)
- Operatøren (ansvarlig for dyrene) skal
 - Beskytte dyrenes sundhed og forhindre spredning af sygdomme
- Der skal indsættes tilstrækkelig foranstaltninger
- Og der skal være tilstrækkelig smittebeskyttelse efter omstændighederne

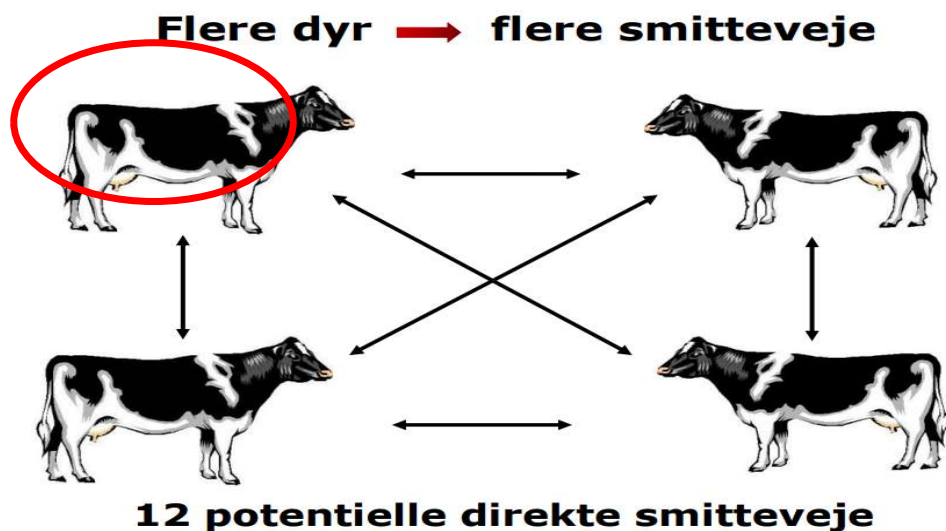
Grundprincipperne bag smittebeskyttelse

1. Hold smittende og modtagelige dyr adskilt
2. Ikke alle tiltag er lige vigtige
3. Reducere det generelle smittetryk
4. Besætningsstørrelse har betydning
5. Hyppighed har betydning

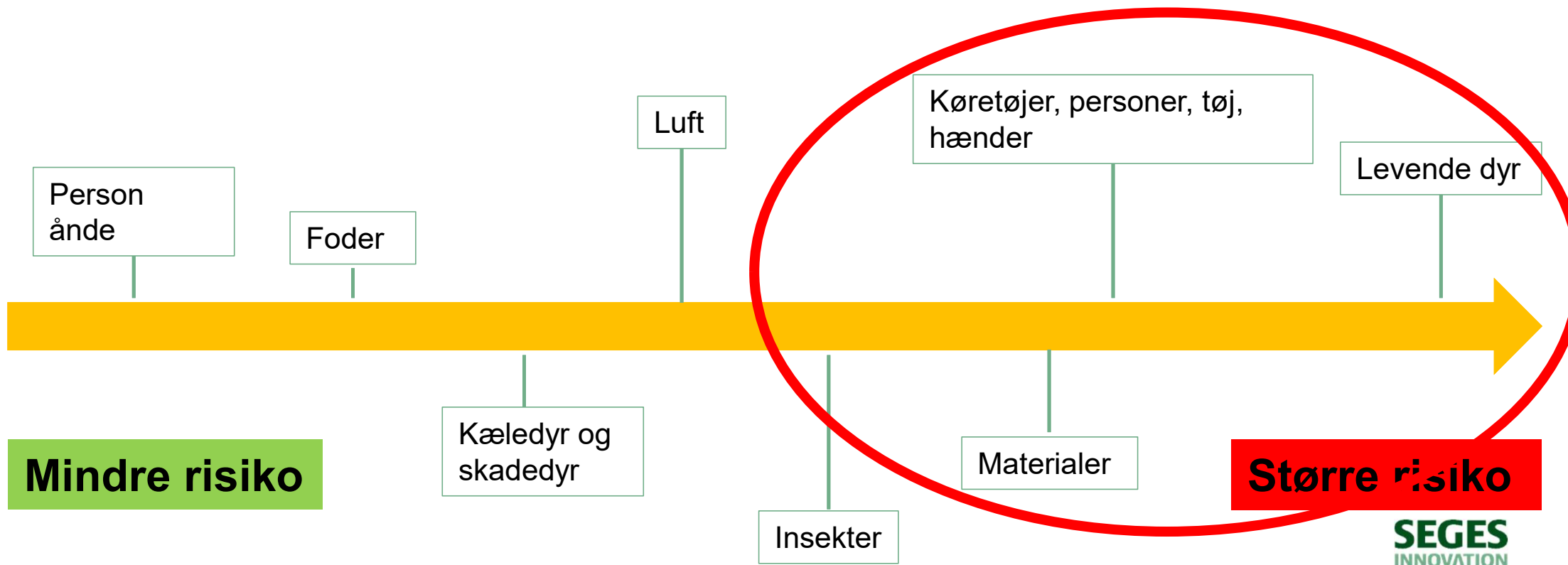
1. Hold smittende og modtagelige dyr adskilt

- Direkte kontakt mellem dyr

Antal smitteveje stiger markant
med antal dyr i en gruppe
10 dyr = 90 smitteveje
20 dyr = 380 smitteveje
30 dyr = 870 smitteveje

2. Ikke alle tiltag er lige vigtige - risiko for introduktion af sygdom

Jeroen Dewulf, Gent Universitet

SEGES
INNOVATION

3. Hold infektionstrykket nede

- Nedsæt mængden af bakterier, virus og parasitter

4. Størrelse betyder noget...

Smitterisiko	Besætningsstørrelse				
Smittede naboer	1-100	100-200	200-300	300-500	500 +
0	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	1,0%
1	0,5%	0,9%	1,4%	1,4%	2,5%
2-3	1,4%	2,6%	3,8%	4,0%	6,7%
4-7	4,0%	7,1%	10,3%	10,6%	17,1%
8 +	9,0%	15,3%	21,3%	21,9%	32,7%

5. Hyppighed af en handling

- Risikoen for introduktion af sygdom f.eks. ved foderleverance er 1 ud af 1000
- MEN foder-lastbilen kommer én gang om ugen
- Den årlige risiko?
 - 0,5 %
 - 5,0 %
 - 50 %

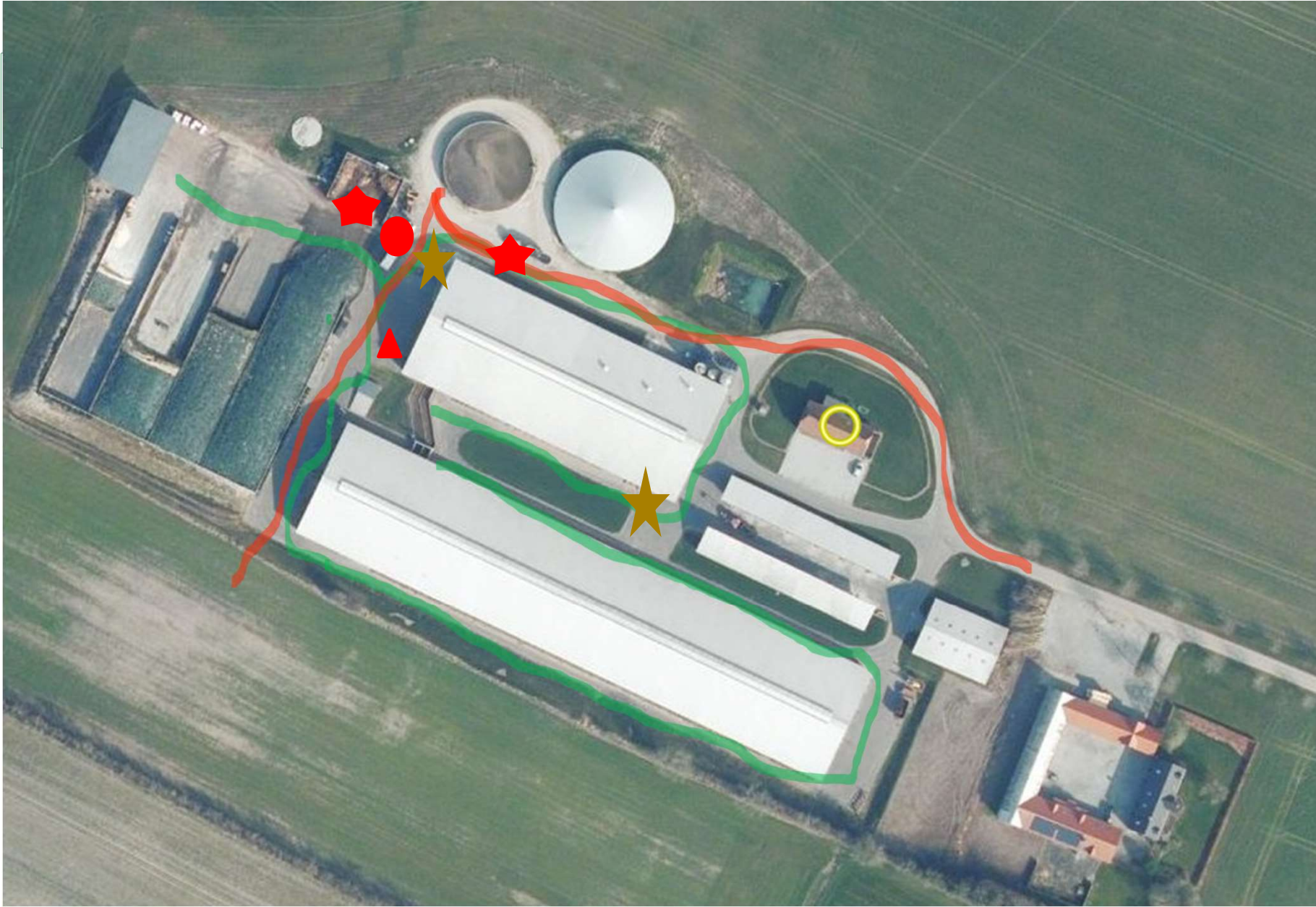
Ekstern smittebeskyttelse – hvordan kommer smitten til ejendommen?

- Indkøb af dyr
- Dyrskeer, tyrestation
- Græssende dyr – kontakt til andre (fællesgræs, sammenrend, drikkevand)
- Personadgang – både professionelle og gæster
- Afhentning af døde dyr, slagtedy og dyr til levebrug
- Kørselsruter på ejendom
- Kørsel med gødning
- Maskiner og udstyr
- Gnaver, fugle, hunde etc
- Foder og vand

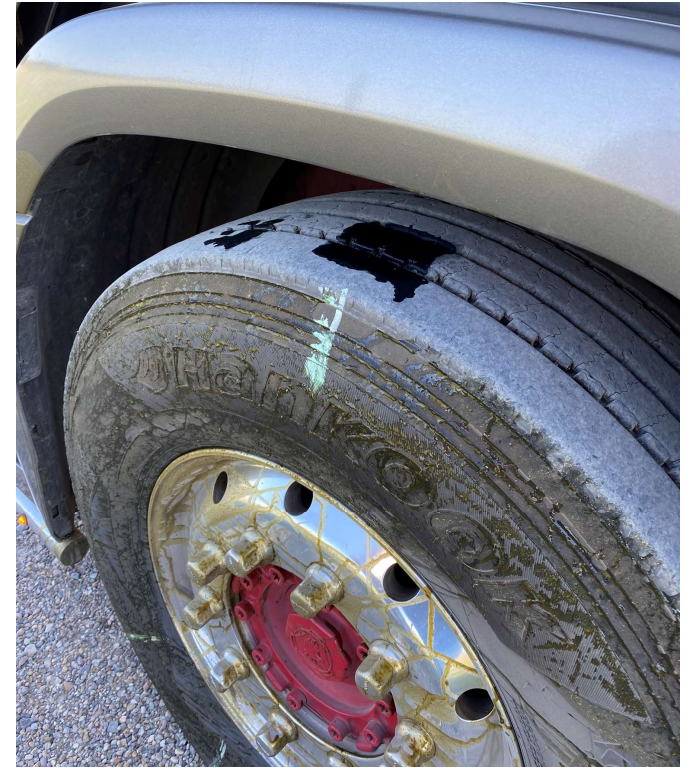
Adgangsveje

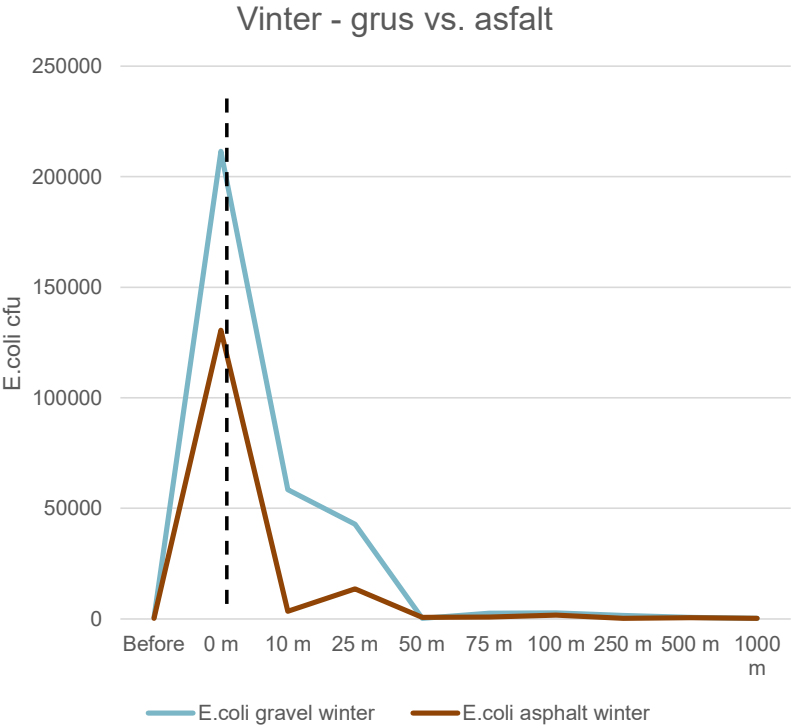
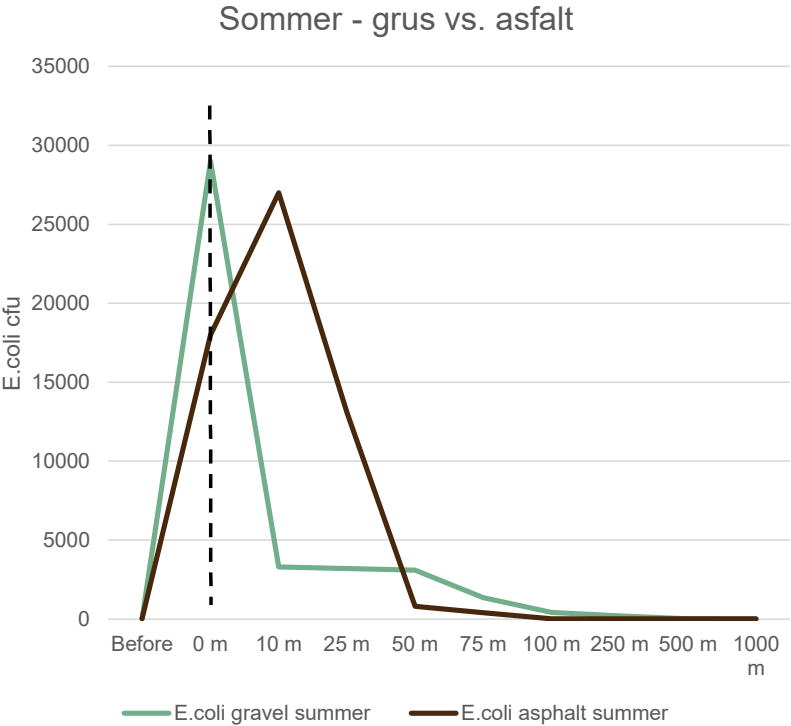
Dækforsøg

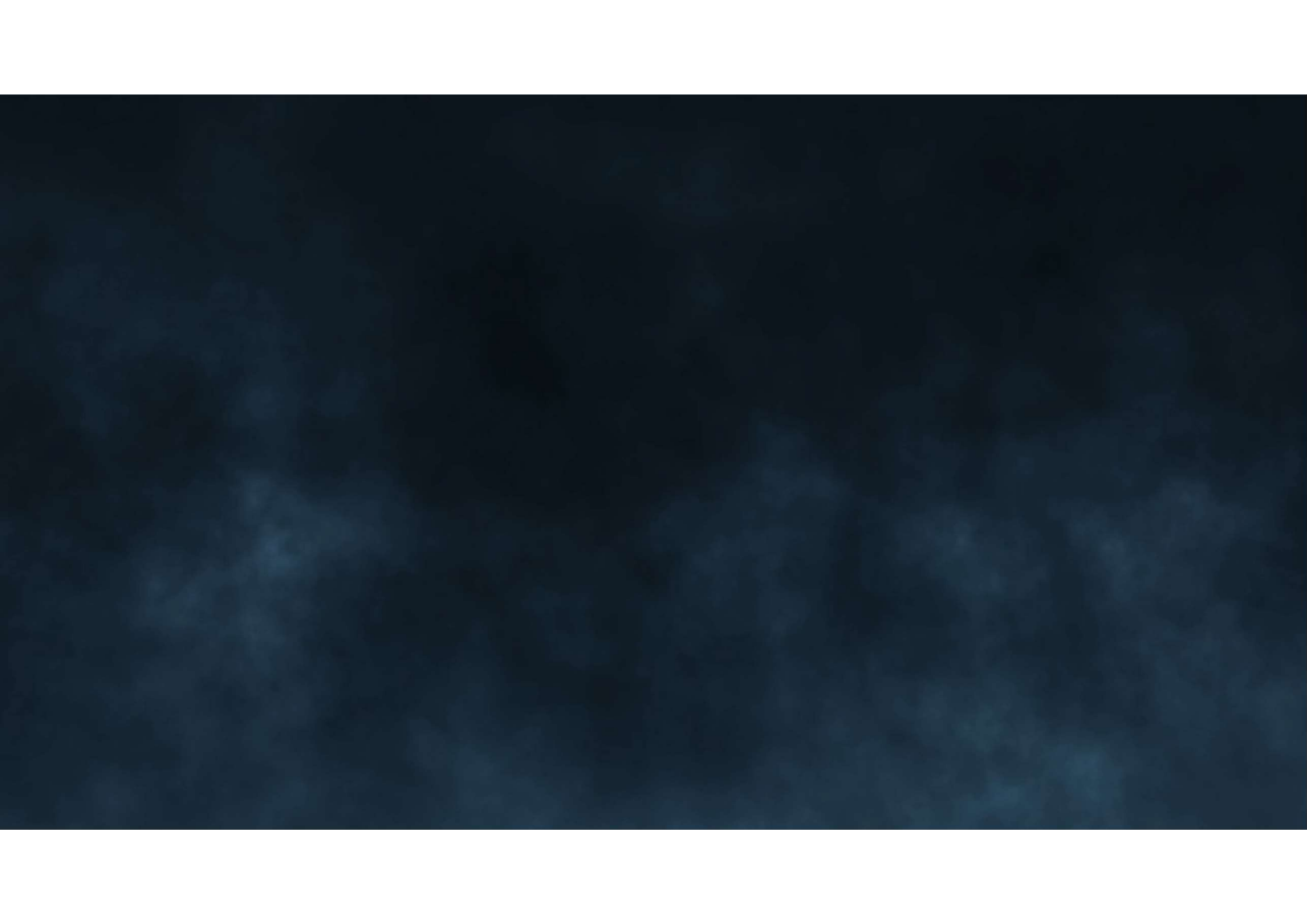
- Hvor langt kan gødning transporteres på dæk?
 - Sæson – sommer vs. vinter
 - Underlag– grus vs. asfalt

Resultater - underlag

Køretøjer

Udlevering af levende dyr

Døde dyr

Vask

Tænk over placering af vaskeplads

Overbelægning

Håndtering af gødning

Interview af landmænd omkring byggeprocessen

- Miljørådgiveren er den eneste rådgiver alle bruger
- Mange får lavet tegninger af entreprenører eller inventarfirma

I er de eneste "uvildige" rådgivere

Afprøvninger af Teams i den indledende fase af byggeprocessen

Landmandens faste rådgivere

- Miljørådgiver
 - Byggekonsulent
 - Kvægbrugskonsulent
 - Dyrlæge
-
- Driftsleder – ledende medarbejdere

